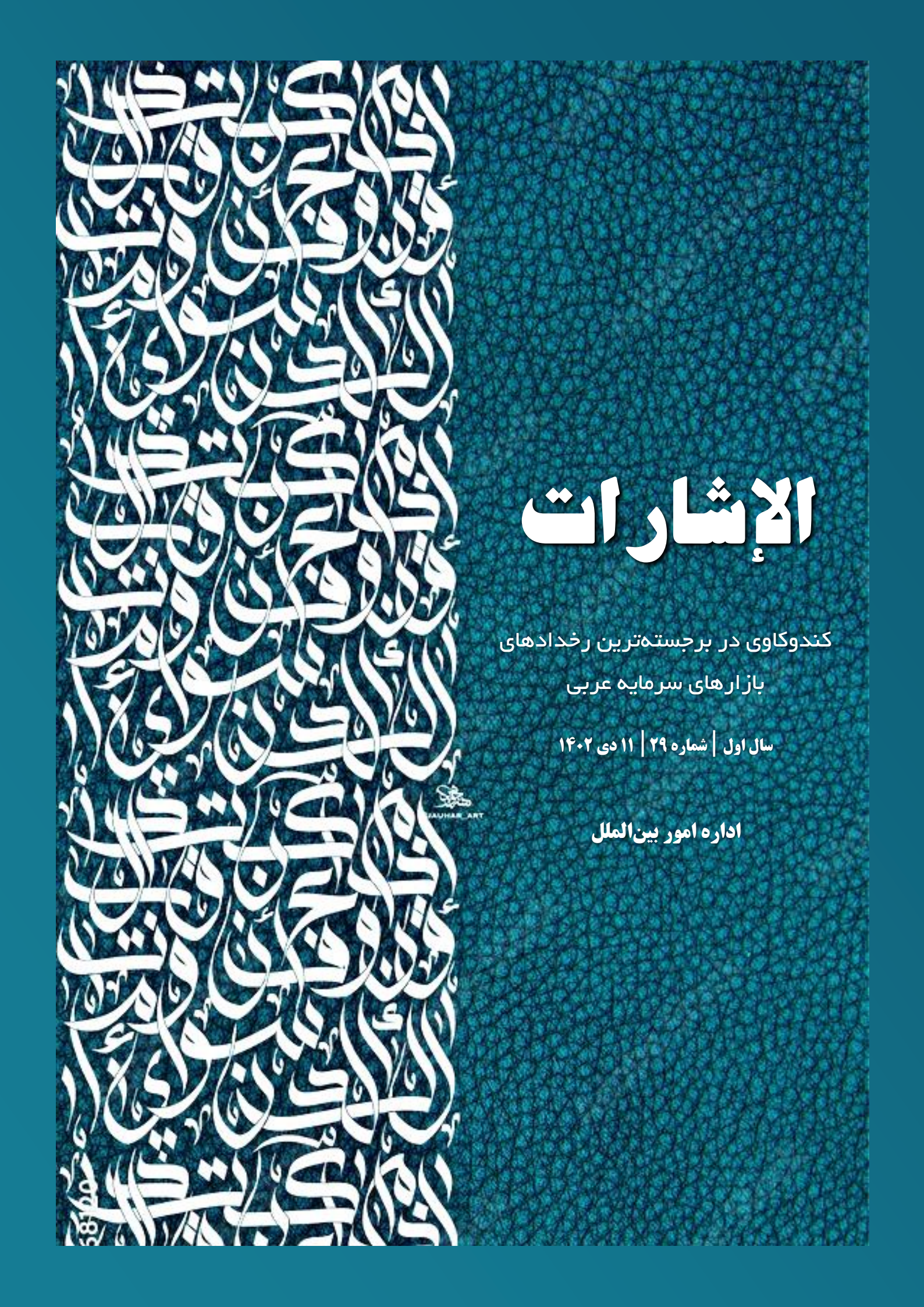

الإشارات

کندوکاوی در برجسته‌ترین رخدادهای

بازارهای سرمایه عربی

سال اول | شماره ۲۹ | ۱۱ دی ۱۴۰۲

اداره امور بین‌الملل

بسم الله الرحمن الرحيم

تدوین و انتشار	اداره امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار
راهبری	دکتر حسین محمدی، مشاور عالی و جانشین رئیس سازمان در حوزه فناوری اطلاعات و امور بین الملل
نظارت	کریم کریمی، رئیس اداره امور بین الملل سازمان
همکاران این شماره	کریم کریمی

مطالب این نشریه لزوماً انعکاس نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار ایران نیست.

نشریه الاشارات از دریافت مقاله‌ها و اخبار مناسب استقبال می‌کند.

نشریه در دخل، تصرف و تلخیص مقاله‌ها آزاد است.

نقل مطالب با ذکر مأخذ مانعی ندارد.

نشانی نشریه: تهران، تقاطع خیابان مطهری و قائم مقام فراهانی، ساختمان بورس و اوراق بهادار، طبقه دوازدهم،

اداره امور بین الملل

تلفن: ۰۲۱ - ۸۴۰۸۳۷۰۷

نشانی اینترنتی: www.seo.ir

پست الکترونیک: intl@seo.ir

فهرست

- عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته
- مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته
 - IMF: پیش‌بینی کاهش GDP عراق
 - اولین قرارداد بلند مدت نفتی قطر
 - افزایش انتشار صکوک در عربستان در دسامبر
 - پلتفرم آن‌لاین جدید حل و فصل و اختلافات در ابوظبی

عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

روند تحرک شاخص بورس‌های عربی منطقه در دو هفته گذشته افزایشی بود. به جز دو بورس عمان ($۲/۳-$)، و مصر ($۱/۲-$) درصد، شاخص بقیه بورس‌های عربی منطقه مثبت بود. بورس لبنان بیش از ده و بورس قطر بیش از ۶ درصد جهش داشتند. این میزان برای بورس‌های عراق و عربستان بیش از ۳، بورس‌های بحرین، فلسطین و کویت بیش از دو، و دوبی، ابوظبی و اردن بیش از یک درصد بود.

بعد از کاهش بهای نفت خام در پی افزایش تنش‌ها در منطقه و مشکلات عبور کشتی‌ها از دریای سرخ، قیمت نفت این هفته به ثبات نسبی رسید. در حالی که به پایان سال میلادی نزدیک می‌شویم، ارزش دلار آمریکا بعد از دو سال افزایش ارزش، از ابتدای سال تا کنون دو درصد کاهش داشته است. تحلیلگران این روند را به کاهش مورد انتظار نرخ بهره نسبت می‌دهند که به طور بالقوه هزینه‌های استقراض مصرف‌کننده را در مناطق مصرف‌کننده عمده کاهش می‌دهد. علاوه بر این، دلار تضعیف شده، نفت را برای خریداران خارجی ارزان‌تر کرده و تحریک تقاضا را در سال ۲۰۲۴ به همراه خواهد داشت.

ردیف	کشور	شاخص	28 December 2023	تغییر هفتگی (%)	تغییر از ابتدای سال End-2022
۱	اردن هاشمی	Amman SE General	2,427.87	1.14	-2.95
۲	امارات متحده عربی	DFM General	4,059.80	1.47	21.69
۳	امارات متحده عربی	FTSE ADX General	9,577.85	1.16	-6.20
۴	بحرین	Bahrain All Share	1,961.39	2.41	3.49
۵	عراق	ISX Main 60	893.15	3.43	52.43
۶	عربستان سعودی	Tadawul All Share	11,931.92	3.37	13.87
۷	عمان	MSM 30	4,485.48	-2.25	-7.66
۸	فلسطین	Al-Quds	587.19	2.33	-8.21
۹	قطر	QE General	10,590.16	6.67	-0.85
۱۰	کویت	Main Market 50	5,487.40	2.14	-4.05
۱۱	لبنان	BLOM Stock	1,995.23	10.06	41.48
۱۲	مصر	EGX 30	24,600.45	-1.21	68.51

مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● IMF: پیش‌بینی کاهش GDP عراق

صندوق بین‌المللی پول (IMF) به دلیل کاهش تولید نفت اوپک پلاس و قطع خط لوله با ترکیه، کاهش رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) عراق را پیش‌بینی کرده است. با این حال، این صندوق خاطرنشان کرد که فعالیت اقتصادی عراق با وجود این چالش‌ها در حال بهبود است.

همچنین این صندوق پیش‌بینی کرد که تولید ناخالص داخلی غیرنفتی عراق در سال جاری به لطف توسعه بخش مالی عمومی، تحت قانون بودجه سه ساله، رشد خواهد کرد.

ماه گذشته، مؤسسه رتبه‌بندی اعتباری «مودیز»، ارزیابی قدرت اقتصادی عراق را به ba2 کاهش داد و علت این کاهش رتبه را به ترکیبی از عوامل، از جمله رشد اقتصادی ناپایدار، زیرساخت‌های ضعیف و عدم تنوع، علی‌رغم وسعت بزرگ و منابع طبیعی فراوان، عنوان کرد.

مودیز همچنین بر وابستگی شدید اقتصاد عراق به بخش نفت تأکید کرد و گزارش داد که ۴۵ درصد از GDP اسمی عراق در سال ۲۰۲۱ را این بخش تشکیل داده است. علاوه بر این، مودیز پیش‌بینی کرد که عراق تا سال ۲۰۲۴ نمی‌تواند به طور کامل به سطح تولید اقتصادی قبل از ویروس کرونا بازگردد. شایان ذکر است که عراق در حال حاضر دارای یکی از بزرگترین اقتصادهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) با تولید ناخالص داخلی اسمی ۲۶۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ را در دست دارد.

● اولین قرارداد بلند مدت نفتی قطر

قطر امضای قرارداد پنج ساله فروش نفت خام با «شل» را نقطه عطفی بزرگ برای صادرات نفت خام خود اعلام کرد. بر اساس این قرارداد، سالانه ۱۸ میلیون بشکه نفت به مدت پنج سال عرضه خواهد شد.

این معامله بخشی از راهبرد بخش انرژی قطر برای مشارکت تجاری بلندمدت است. یادآور می‌شود این اولین قرارداد پنج ساله فروش نفت خام این کشور به شمار می‌رود.

این قرارداد پس از امضای توافق‌نامه بزرگ دیگری توسط شرکت نفت دولتی قطر برای تجارت LNG انجام شد. در ماه اکتبر، قطر برای تامین حداکثر یک میلیون تن LNG قرارداد خرید و فروش با Eni ایتالیا امضا کرد. در این بیانیه، تحویل LNG به ایتالیا از سال ۲۰۲۶ به مدت ۲۷ سال قید شده است. علاوه بر این، قطر قرارداد دیگری با شرکت فرانسوی TotalEnergies امضا کرد. طبق این توافق‌نامه، این کشور باید سالانه ۳/۵ میلیون تن LNG به فرانسه برای مدت ۲۷ سال عرضه کند.

● افزایش انتشار صکوک در عربستان در سامبر

مرکز ملی مدیریت بدهی عربستان سعودی (NDMC) حجم انتشار صکوک ریالی برای ماه دسامبر ۲۰۲۳ را حدود ۱۴,۱۲۵ میلیارد ریال سعودی اعلام کرد.

این مرکز اعلام کرد که انتشار این اوراق به دو بخش تقسیم شده است. حجم بخش اول ۲,۵۷۹ میلیارد ریال در سررسید سال ۲۰۳۰ و حجم بخش دوم ۷,۹۷۳ میلیارد ریال سعودی در سررسید سال ۲۰۳۵ بوده است.

بازار جهانی صکوک در سال ۲۰۲۳ به ویژه پس از رشدی که در نیمه اول سال به دست آورد، مثبت بود. این رشد ناشی از انتشارات صکوک در این پادشاهی و تعداد کمی از ناشران جدید بود. عربستان سعودی از ابتدای سال جاری چندین صکوک داخلی و بین‌المللی را منتشر کرده است. در

ماه اردیبهشت با فروش صکوک ۶ و ۱۰ ساله به دلار آمریکا وارد بازارهای بدهی بین‌المللی شد. همچنین پیشنهادهایی به ارزش بیش از ۱۷ میلیارد دلار برای این انتشار این اوراق دریافت کرد.

● پلتفرم آنلاین جدید حل و فصل اختلافات در ابوظبی

«مرکز دآوری بازار جهانی ابوظبی (ADGM)» یک پلتفرم جدید حل اختلاف آنلاین به نام "ODR@ADGM" را معرفی کرده است. این پلتفرم، خدمات حل و فصل و میانجیگری کاملاً دیجیتال ارائه کرده و به طرفین در هر کجای دنیا این امکان را می‌دهد تا اختلافات خود را به راحتی حل کنند. ODR@ADGM امنیت و محرمانه بودن کاربران را در اولویت قرار داده و بر اهمیت اجازه دادن به طرفین برای حفظ نظارت بر حل و فصل اختلافاتشان تأکید دارد. همچنین، پلتفرم از راه دور و بدون درز از طریق وبسایت و در هر زمان قابل دسترسی است.

برای شروع فرآیند، طرفین اختلافات خود را از طریق پلتفرم ارسال کرده و از طریق سلسله سؤالاتی که منجر به ایجاد یک پیشنهاد حل و فصل مناسب برای طرف مقابل می‌شود، راهنمایی خواهند شد. سپس دعوتنامه‌ای برای طرف مقابل ارسال می‌شود تا به پلتفرم بپیوندد و در مذاکره شرکت کند. هنگامی که هر دو طرف ثبت نام کردند، مذاکره آنلاین با مهلت‌های زمانی منعطف و بر اساس نیازها و الزامات خاص آنها آغاز می‌شود. اگر پیشنهادی مورد پذیرش قرار گیرد، یک توافق‌نامه تسویه بر اساس الگویی که از طریق پلتفرم در دسترس است، در اختیار طرفین قرار می‌گیرد. از سوی دیگر، طرفین می‌توانند با نمایندگان قانونی خود برای ایجاد توافق‌نامه حل و فصل خود، همکاری کنند.

اگر مذاکره به نتیجه نرسد، طرفین این اختیار را دارند که به یک میانجی دسترسی داشته باشند که به آنها در حصول نتیجه اختلاف فی‌مابین کمک کند. با رعایت اصول محرمانگی و انعطاف‌پذیری، میانجی فعالانه به طرفین کمک می‌کند که شکاف در موارد اختلافی خود را پر کنند و به یک سازش دوجانبه قابل قبول برسند. علاوه بر این، صرفه‌جویی در زمان و هزینه ارائه شده توسط این پلتفرم کاملاً دیجیتال، که به راحتی و بدون ایجاد اختلال در فعالیت‌های تجاری روزانه قابل دسترسی است، برای طرفین مورد اختلاف بسیار ارزشمند خواهد بود.